

1. svátek vánoční 25.12.2010 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(slavnost vánočních písní a vánočního evangelia)

Jan 1, 1-12 „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho ho nepřijali“

Lk 2, 1-7 „I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.“ + Mk 6,1-6 + Mk 15,1-15

Vánoční příběh o narození Božího Syna Ježíše Krista nemá podle evangelia nic společného s vánočním stromkem, kaprem, bramborovým salátem ani cukrovím. První vánoce se odehrávají v podmínkách starověké Palestíny, přibližují nám očekávání židovských věřících a spasitelné plány Hospodina, Boha Izraele. Ten původní biblický příběh je prostý, obyčejný a nenápadný. Mluví o tom, že židovský tesař Josef se na začátku našeho letopočtu vydal se svou snoubenkou Marií na dalekou cestu. Nebyla to jejich svatební cesta. Bylo to kvůli císařskému nařízení, kvůli sčítání lidu pro daňové účely. Kvůli tomu váží téměř 200 km dlouhou cestu z Nazaréta do Betléma. Prováděcí nařízení císařského ediktu účast manželek u soupisu sice nevyžadovalo. Ale Josef veden Božím Duchem a Boží moudrostí bere sebou těhotnou Marii. Ježíš se má totiž podle prorockých zaslíbení narodit právě v Betlémě....

1. První dějství – Betlém, nenašlo se místo pod střechou

Jako červená nit se vine celým Ježíšovým příběhem myšlenka, kterou zapsal ve svém evangeliu Jan: „Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho ho nepřijali“. Začalo to u Ježíšova narození. - Tehdy na začátku letopočtu byla kvůli císařskému výnosu na nohou celá provincie. Cestují nejen Josef s těhotnou Marií, ale také ostatní lidé. Tento pohyb přináší sebou zmatky v dopravě a nedostatek ubytovacích kapacit. Josef s Marií nemají v Betlémě rezervaci a nikdo je tam nečeká. Všude mají plno. Proto vezmou Ježíšovi rodiče nakonec zavděk provizorním ubytováním v útulku, sloužícím jako stáj pro zvířata cestujících. V tomto prostředí se narodí Ježíš a jako novorozeně je uložen do jeslí. Ty si můžeme představit spíše jako kamenný žlab než jako dřevěný krmelec... V Palestině dřevěné jesličky neznali. O dítě je postaráno jako o každé jiné, mluví se tu o plenkách; jen se to všechno odehrává ve stísněných a obyčejných podmínkách betlémské stáje. Z lidského hlediska je tu spousta překážek, které komplikují narození Božího Syna. Bůh si však dokáže prosadit své záměry a navzdory překážkám uskutečnit své cíle. Ani Marie s Josefem si nestěžují, že se Bůh o svého syna nepostaral lépe. Nereklamují u Boha výhodnější podmínky, ale přijímají vše tak, jak to přichází. V prostých podmínkách je nám Bůh zvláště blízko... Už těmito okolnostmi Ježíšova narození má být řečeno, že Ježíš se stává jedním z nás, že nám Bůh dobře rozumí, když za místo svého setkání s námi volí obyčejnou stáj. – A jak to vnímají ostatní? Tehdy v Betlémě nikdo v Marii a Josefovi nepoznal Boží vyvolené a Mesiášovy rodiče. Kdo by dokázal v betlémském dítěti vidět Otce věčnosti, Knížete pokoje nebo Zachránce světa?! Jenom Izajáš veden Božím Duchem, jenom ti, kterým to Bůh zjevil, věděli, že Ježíš je Mesiáš (Marie, Josef, Alžběta, Zachariáš, Simeon, Anna) a přicházejí se poklonit (pastýři, mudrci). Jinak jde život dál tak, jako kdyby se nic nestalo... Tak se to opakuje: bez Boží pomoci nikdo Krista nepozná a neuvěří, že Ježíš je Zachránce a Pán. Tato víra je darem od Boha.

2. Druhé dějství – Nazarét, odmítnutí

Ani později to není o nic lepší. Ježíš vystupuje na veřejnost a promlouvá k lidem. Volá je k pokání, k upřímné víře a k obnově vztahu s Bohem. Také se dotýká lidských bolestí a

mnohé nemocné uzdravuje. Lidé žasnou nad tím, jak je Ježíšovo slovo mocné, podivují se činům uzdravení a vidí, že Ježíš jedná a žije jako Boží člověk. Něco je k němu táhne a mnozí přemýšlejí nad tím, čím to je. Ale když se mají rozhodnout a dát na Boží výzvy odpověď, najdou si nějakou výmluvu a všechno zůstává při starém. Ani v jeho domovském městě Nazaretě to nedopadlo jinak. Kvůli Ježíšově prostému a obyčejnému původu odmítají posluchači nárok evangelia. Vždyť Ježíš je od nás, vždyť pochází z obyčejné tesařské rodiny....Takže nakonec ta jeho slova nemusíme brát až tak vážně! – To je pokušení, do kterého se lidé dostávají podnes. Ve své pýše a neposlušnosti, ve svém vzdoru vůči Bohu lidé neberou Boží rady úplně vážně. Vezmou si z evangelia jen to, co se jim hodí. Ne všichni chápou, že plnou radost ze života s Bohem prožíváme jen tehdy, když se Mu cele odevzdáme

3. Třetí dějství – Jeruzalém, odsouzení a smrt

Vypadá to, že Ježíšovo působení zanechalo mezi lidmi hluboký dojem. Celé zástupy jdou za Ním, lidé Ho vyhledávají. Jenže od začátku tu jsou i nepřátelé. Jsou to duchovní představitelé židovstva, kterým se Ježíšova nezávislost a Jeho sebevědomí nelíbí. Od začátku kují proti Němu pikle a chtějí Ho odstranit. Král Herodes se cítí ohrožen na svém trůnu, farizeové, zákoníci a další prominenti si s Ním nevědí rady a proto se spolčí se světskou mocí. Nakonec ani Pilátova dobře míněná nabídka nepomůže. Židé nechtějí Mesiáše, který miluje bez podmínek, který pomáhá a zachraňuje bez předsudků, který má blízko k chudým a odstrčeným. Lidé nechtějí Zachránce, který musí trpět a který má pro své učedníky jen cestu víry, pokory, sebezapření a lásky! Všemohoucí Bůh navzdory nepříznivým podmínkám u Ježíšova narození, lidské tvrdosti a lhostejnosti během Ježíšovy služby a nenávisti a zlobě v Jeruzalémě o velikonocích dovede do konce své dílo záchrany světa. V Ježíšově smrti na potupném kříži přemáhá hřích, ďábla a smrt a nabízí lidem své vzácné dary: pokoj, radost, lásku, naději. Na začátku Boží cesty je Betlém, na konci Golgota. Bez Ježíšova narození by to nešlo, bez Ježíšovy smrti a vzkříšení by Betlém zůstal jen bezvýznamnou epizodou.

Příběh o narození betlémského dítěte nám říká, že vánoce nejsou idylkou, ale Boží cestou za člověkem. Bůh se chce setkat s námi tam, kde jsme a žijeme. Proto vstupuje v Ježíši Kristu do pozemské reality plné zloby, nenávisti, utrpení i všelijaké lidské ubohosti. Tuto realitu Bůh svou přítomností mění a začíná s tím u jednotlivců. Všichni, kteří uvěří Boží lásce zjevené v Ježíši Kristu, dostávají život nové kvality. Takto věřící lidé žijí ve starém světě podle zásad Božího království. Jsou Božím světlem uprostřed temnoty, jsou solí ve světě, který trpí infekcí hříchu, sobectví, pýchy a lhostejnosti. Předávejme dál o vánocích i jindy Boží světlo a Boží lásku. Svět sice nezměníme. Ale možná tak ukážeme někomu cestu a pomůžeme důvěřovat Bohu. A to není málo.

(24.12.2010 – B. Kaleta)